

ЦИФРОВИЙ ПРОСТІР ЯК ПЛАТФОРМА ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СОЛІДАРНОСТІ СЕРЕД СТАРШОКЛАСНИКІВ

***Анотація.** У матеріалі подано огляд можливостей використання цифрового простору у процесі формування національної солідарності. Розкрито переваги та наведено найбільш дієві методи роботи зі старшокласниками. Розкрито яким чином сучасні технології, в тому числі системи штучного інтелекту зможуть стати у нагоді при формуванні національної солідарності.*

***Ключові слова:** національна солідарність, старшокласники, цифровий простір.*

Стрімка цифровізація всіх сфер життя на сьогодні створює нові можливості для взаємодії та комунікації. Старшокласники є одними з найбільш активних користувачів цифрового простору, вони використовують інтернет та соціальні мережі не тільки для розваг, а і для навчання, соціалізації, творчості та активного громадянського життя. У цьому контексті цифровий простір стає важливою платформою для формування національної солідарності – почуття єдності, патріотизму та відповідальності перед своєю країною.

Формування національної солідарності у цифровому просторі – це багатовекторний процес, який має охоплювати різноманітні інноваційні методики. Використання соціальних мереж, блогів, форумів та інших онлайн-спільнот, дозволяє старшокласникам активно взаємодіяти один з одним, з вчителями та ровесниками з усього світу, а також брати участь у громадських ініціативах, знайомитися з історією, культурою та традиціями своєї країни.

Цифрові платформи, такі як соціальні мережі (Facebook, Instagram, TikTok), месенджери (Telegram, Viber) можуть бути використані для організації різноманітних флешмобів, акцій, кампаній, які об'єднують українську молодь та сприяють формуванню національних цінностей.

На сьогодні одним із успішних прикладів використання цифрового простору для формування національної солідарності є проект «День вишиванки», який популяризується через соціальні мережі. Молодь ділиться своїми фото у вишиванках, що символізує єдність українців по всьому світу.

Спробуємо виділити найбільш дієві методи використання цифрового

середовища для формування національної солідарності.

Проведення інтерактивних квестів з різної тематики, зокрема з тематики української історії та культури. Подібний квест може включати в себе завдання, які стосуються важливих подій української історії, видатних постатей або культурних символів. Наприклад, завдання можуть полягати у розгадуванні історичних загадок або пошуку інформації про цікаві історичні факти стосовно рідних міст та селищ. Використовуючи платформи на зразок Google Forms або спеціальні квестові додатки, можна залучити старшокласників до активної участі [3].

Іншим видом діяльності може бути проведення флешмобів у соціальних мережах. Старшокласники можуть організувати тематичні флешмоби до національних свят (День Незалежності, День вишиванки, День Соборності). Вони можуть ділитися фото у національних костюмах, відео з виконанням українських пісень чи патріотичних віршів. Така активність не тільки популяризує національну культуру, але й сприяє єднанню молоді через спільні творчі проекти. Варто використовувати сучасні культурні тенденції, які дозволять підвищити рівень зацікавленості серед молоді та сприятимуть творчому розкриттю старшокласників.

Проведення онлайн-дебатів є ще одним перспективним методом цікавої позакласної роботи зі старшокласниками. Безумовною перевагою таких дебатів є високий комунікативний рівень, можливість активної участі в обговоренні та голосуванні усіх учнів, зворотній зв'язок, можливість творчого підходу. Це допоможе обговорити та сформулювати думку стосовно важливих питань щодо розвитку країни, прав людини, демократичних цінностей або захисту національної культури. Це допоможе розвинути критичне мислення, вміння аргументовано відстоювати свою точку зору та сприятиме формуванню активної громадянської позиції.

Завдяки доступності цифрових технологій молодь може легко та швидко долучитися до громадських ініціатив і проектів. Однак цифровий простір також має свої виклики. Одним із них є поширення дезінформації та негативних

наративів, що можуть впливати на свідомість старшокласників. Тому важливо навчати молодь критичному мисленню та вмінню відрізняти правдиву інформацію від фейків [1].

Штучний інтелект (ШІ) стає все більш важливим інструментом у різних сферах життя, включаючи освіту. Завдяки своїм можливостям аналізувати великі обсяги даних, створювати персоналізовані навчальні плани та підтримувати інтерактивні методи навчання, ШІ може сприяти не лише всебічному розвитку учнів, а і формуванню національної солідарності серед старшокласників. Системи ШІ здатні аналізувати інтереси та рівень знань кожного окремого учня, що дозволить створювати індивідуальні освітні курси з акцентом на національну культуру, історію та сучасні досягнення країни.

Крім того, системи ШІ можна використати у процесі створення контенту, спрямованого на підвищення національної свідомості. Це можуть бути інтерактивні відео, освітні курси або навіть художні твори, що підкреслюють значущість національної єдності. Алгоритми на основі ШІ можуть генерувати ілюстрації, сценарії для відео або ідеї для флешмобів, які старшокласники зможуть використовувати у своїх шкільних проектах чи соціальних мережах.

ШІ також здатен аналізувати активність у соціальних мережах, визначаючи теми та кампанії, які є найпопулярнішими серед молоді. Це дозволяє освітнім установам і громадським організаціям краще розуміти тренди, та покращити комунікацію з молоддю [2].

Таким чином, цифровий простір є зручною та на сьогодні безальтернативною платформою для формування національної солідарності серед старшокласників. Його використання відкриває можливості для об'єднання молоді, сприяє формуванню патріотизму та відповідальності за майбутнє своєї країни. Використовуючи можливості цифрового простору можна не тільки створювати особистісно-орієнтовані курси, але і покращити комунікацію, сприяти популяризації національної культури, створювати інтерактивні заняття та забезпечити повноцінне залучення старшокласників-українців з усіх куточків світу.

Список використаної літератури

1. Журба К. (2023) Цифровізація військово-патріотичного виховання української молоді в умовах війни. Інноватика у вихованні (18). С. 66-75.
2. Кремень, В. Г., Сисоєва, С. О., Бех, І. Д., Вознесенська, О. Л., Гавриш, Н. В., Гончар, Л. В., Журба, К. О., Ільїн, В. В., Канішевська, Л. В., Кириченко, В. І., Комаровська, О. А., Корнієнко, А. В., Куниця, Т. Ю., Курбатов, С. В., Литовченко, О. В., Малиношевський, Р. В., Мачуський, В. В., Найдьонова, Л. А., Рейпольська, О. Д., Толочко, С. В., Федорченко, Т. Є., Харченко, Н. В., Чаплінська, Ю. С., Шахрай, В. М. (2022). Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 4 (2), С. 1-30.
3. Трейтак Д. (2023) Створення цифрового простору в процесі формування національної солідарності старшокласників. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді, 2 (27). С. 243-252.

А. В. Трутень, м. Київ,
Україна

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ STEM- ТЕХНОЛОГІЇ ТА ВІРТУАЛЬНУ РЕАЛЬНІСТЬ

Анотація. Здійснено аналіз STEM-технологій та віртуальної реальності (VR) для формування екологічної компетентності здобувачів освіти. Наведено приклади використання STEM-технологій, зокрема створення мінітеплиці на сонячних батареях, виготовлення системи очищення води, дослідження біорізноманіття, вивчення впливу відходів на довкілля, проведення акцій з висадки дерев та облаштування дитячих майданчиків у природних місцях. Представлено ситуації застосування віртуальної реальності (VR) через віртуальні екскурсії, симуляцію реальних екологічних проблем, освітні ігри у віртуальній реальності, спільні проєкти – для підвищення рівня екологічної компетентності здобувачів освіти.

Ключові слова: інноваційні освітні технології, STEM-технологія, технологія віртуальної реальності (VR), екологічна компетентність, здобувач освіти.

Сучасна освіта в Україні активно використовує передові цифрові технології, що відбувається в контексті глобальних тенденцій і цифрової трансформації у всіх сферах життя. Система освіти швидко адаптується до нових вимог завдяки впровадженню сучасних методів та засобів, що ґрунтуються на інформаційно-комунікаційних та цифрових технологіях. Це стає все більш важливим, оскільки віртуальний простір відкриває безліч можливостей для покращення освітнього процесу.

В останні роки поєднання STEM-освіти та технології віртуальної реальності суттєво змінило підхід до формування екологічної компетентності учнів. З огляду на актуальні екологічні проблеми, наявні у сучасному світі,